

УДК 639.3:639.31:579.68**Ю.М. Ротасенко****СНАУ****В.В. Касянчук****СумДУ****МІКРОБІОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ
ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ ПРІСНОВОДНОЇ РИБИ****Y.M. Rotayenko, V.V. Kasyanchuk****MICROBIOLOGICAL CONTROL OF WATER ENVIRONMENT FOR GROWING
FRESHWATER FISH**

Сучасні тенденції щодо забезпечення безпечності харчових продуктів та здійснення контролю повздовж усього харчового ланцюга «від поля до столу» суттєво зміщують акценти наукових досліджень в сторону ретельного вивчення негативних для людини чинників у первинній ланці цього ланцюга. Відомо, що виробництва прісноводної риби важливе значення має середовище її існування, а саме вода водойм. У сучасних умовах вода річок, озер, водосховищ де вирощується товарна риба може містити різні небезпечні контамінанти. Тому контроль за певними небезпечними контамінантами у прісноводних водоймах де розводять рибу, регламентується показниками безпечності. Найбільшою небезпекою для прісноводних риб є контамінація її мікроорганізмами. Різноманітність мікроорганізмів, в рибі а також їх кількість залежать від забруднення води, географічного розташування водойми, сезону, і методу вилову. В основному, мікрофлора в рибі, як правило, відображає види мікроорганізмів того водного середовища, де вони живуть.

Метою даних досліджень було вивчення мікробіологічних показників Київського водосховища для сприяння здійсненню ефективного ветеринарно-санітарного контролю та створення контрольованого середовища в місцях вирощування товарної прісноводної риби.

Дослідження проводили на Київському водосховищі в Київській області. Відбір проб води з водосховища проводили в декількох місцях з урахуванням особливостей кожної ділянки (зарослі, мілина, пісчані або заболочені ділянки тощо). Місця водосховища однотипні по гідробіологічним умовам досліджували в двох точках: на відстані 3-4 м від берега. Проби води брали на глибині 10-15 см від поверхні та 10-15 см від дна, а в зимовий період з проруба – на глибині 10-15 см від нижньої поверхні льоду. Проби води (в кількості 500 см³ кожна) відбирали з дотриманням умов асептики та досліджували протягом 2-х год. після відбору

Аналітичними дослідженнями офіційних результатів лабораторних досліджень партій риби та рибопродуктів для експорту, було встановлено, що основними причинами їх невідповідності чинним вимогам, є перевищення таких мікробіологічних критеріїв як КМАФАнМ, ентеропатогенні штами кишкової палички. Резауриновою пробкою встановлено, що перевищення показника КМАФАнМ у воді Київського водосховища було виявлено в 27,1% випадків, причому найбільшу їх кількість було встановлено в літні місяці. Влітку досліджувані проби води містили більшу кількість *E.coli*, ніж у зимові місяці та мали колі-титр менше 0,1 у 58,3% випадків. Показник КМАФАнМ у воді був майже в 13 разів більшим влітку порівняно із зимовим періодом. Кількість *E.coli* в поверхневій воді взимку була в середньому в межах 1-3 КУО/см³, а влітку 5-11. В придонній воді кількість *E.coli* взимку була в середньому в межах 0-1 КУО/см³, а влітку 5-9 КУО/см³. Значення показника КМАФАнМ в мулі було більшим за це значення в придонній воді взимку майже в 250 разів, а влітку - в 456 разів. У водоймах з вмістом *E.coli* більш ніж 10 КУО/см³ та з колі-титром менш ніж 0,1 повинні застосовуватись заходи щодо усунення причин фекального забруднення води.